

“Sa gherra de sa limba”

Orogun, annu 2061. Proet finas oe subra s'Ufitziu de Normalizatzione Linguistica, in su de oto pianos de s'Universidade "Neriorca Solbac", e sos gùtios de abba si firmant in s'ispricu nieddu de sas ventanas fotovoltàicas. Mi borto a s'ateru chirru a lèghere su cartellu in polisupilene chi retratat s'urtimu adòbiu fatu a Siralak, su de noe adòbios in cussu annu dae parte de sa de Bator Commissiones pro s'Istandard Liguisticu. Ateros tempos....e, naramus·lu, finas bellos.

Àteros tempos s'annu 2050 cando su Dipartimentu de sa Pseudoidentidade de sa Regione Belleautònoma nos cunsentiat galu de fàghere sa video-cunferèntzia dae domo nostra sena dèpere pigare una proctonvetura a idrògenu. Annu de ammentare ca est tando chi Sa Gherra de sa Limba est acabada, cando totu pariat ismarridu. Est cussu chi cheriat sa gente, chi s'isbetaiant sos politicos, chi pregaiant sos eclesiàsticos, e a pagu·a pagu, a lenu·a lenu sa Gherra de sa Limba in ùrtimas si nch'acabada.

Totu fiat comintzadu deghe lustros a como, cando dae sa prima proposta de istandard aiant coladu a una genia de iscritura prus manivile, chi cheriat apaghiare gente mala a acumentare. E totu nche pariat assentadu. Ma in cussos annos sa gente e carichi politicu pessaiant a àteras cosas e non resessiant a cumprèndere de ite fiant chistionende. Gente mala a acumentare fiat, e in s'interis su partidu CCCB (no est carichi cosa de Russia, est Chentu Concas Chentu Berritas) comintzaiat a goddire votos e votos in cada ungrone de s'isula promitende a manu manca e a manu dereta solutziones prus de comodu ma sena ispera, e sa Gherra de sa Limba pastinaiat òdiu e goddiat innoràntzia. Deghe annos a pustis un'òmine bènnidu dae sa Terra de Nord-Est, aiat cussigiadu a su Governadore Belleautònomu nostru bènnidu dae su Continente de Nord-Ovest ma inditadu dae su Mannu Mannale de s'Isula de su Mare Fridu de chircare de fàghere acabare una Gherra chi non serbiat a nudda: non bochiat a nemos, no isciusciaiit domos, non bisongiaiit de armas e non donaiat mancu un'istiddia de oro nieddu, a parte carichi litru de inchiostro chi nemos prus manigiaiit. Itè gherra depiat èssere cussa? Gante isse de limba non cumprèndiat nudda e de Identidade nde l'afutiit galu prus pagu. E tando pro Decretu Regionogovernativu aviat obligadu totus a chistionare in Asinaresu, gasi si nemos fiat cuntentu de sa Política Linguistica a su mancu agataiat sa cajone pro lu fàghere. Ma bidu chi in Asinara no istaiat nemos a parte carichi poleddu, mancari si medas ischiant orrochinare, a pustis de binti annos fiat torrada a essire a campu sa Limba de sa terra de mesu.

In s'interis sa gente ampaniaiit s'ùrtima gherra in sa televisione thailandesa (belle totus nch'aiant imparadu cussu dialetu gasi làdinu), mandigaiat sighende s'inditu nou de su McJanas, mescamente sa "Boddalight" e sas "Freesebadas", e galu non cumprèndiat a ite serbiat cussu Istandard e cussas peleas. Calicunu l'aiat retzidu comente carichi cosa de bonu, chi serbiat e chi pariat giustu...emmo...eja...però...si...ma....Ma non andaiat bene naraiant àteros. E dae tando àteras tres Commissiones aiant chircadu cussa perda filosofale chi acumentaiat a totus: a bias essiit una cosa noa, àteras bortas naschiat carichi inturtu liguisticu ma su bonu de sas bortas si torraiat a cudda idea de sa limba mesana.

“Mèscrinu- aiat naradu una borta unu collega meu- bolet nàrrere miscradu ma est fintzas su colore de su chelu chi nos faghet de bòveda. Sena de issu non bi podent èssere nemancu sos àteros colores de s'archu de chelu.” ma mai l'atzetaiant e si sighiat a chistionare, a briare, a ingiurgiare in una Gherra chi pariat non depiat acabare mai.

Totu custu pro àteros bint'annos.

In finis su partidu DCDB(Deghe Concas Deghe Berritas, ca in s'interis fiant ispagongiados) aiant agatadu una solUZIONE prus mesana de cussa gaii deliberada: sa LCD (sigla nova in nd'una istèrrida de propostas chi pariant prus drogas o maladies chi no ateru: LSK,LKC,LCD,LSD,LLL,L09) connota mègiuss comente Limba Cada Die. Una proposta pro acumentare a totus e fàghere acabare

sa Gherra de sa Limba, proposta in s'otavu adòbiu de sa de Bator Commissiones su degheoto de làmpadas de su 2050. Una proposta simple, e custu fiat su resonu: bidu chi sas Comunas fiant 366 (377 fiant in su 2004 ma ùndighi si nche fiant derruidos a pustis de sa Ganamanna) bastaiat a fàghere Limba Ufitziale sa limba de una bidda pro una die! Cada variante rappresentada e cada unu cuntentu. Gasi su bìndighi de santandria fiat connota comente sa die de Doreddu, su deghe de austu sa die de Moguronis e gasi sighende. Su Governadore nou no ischiat a ite serbiat cussa limba gasi antiga, pessaiat a carchi giogu nou e l'aiat atzetada. Pro fàghere torrare sos contos sa bidda prus minore depiat solu seperare de èssere bisestile e fàghere chistionare sa limba sua cada bator annos o sinono èssere destruida cun una Bushbomba simple. Ma in s'ùrtimu atopu, su de noe adòbios de sa de Bator Commissiones, su deghennoe de cabudanni de su 2050 aiamus cumprèndidu chi sa proposta fiat perigulosa ca podiat batire estremismos malos de isòrvere.

Como seis pensende chi sa Gherra de sa Limba nch'est acabada su deghennoe de cabudanni 2050 ca nche aviamus agatadu su "Istandard".

E imbetzes...e imbetzes nono. A dolu mannu sa Gherra est acabada ca non bi fiat prus sa Limba o a la nàrrere mègius non bi fiant prus pessones chi la chistionaiant. Non bi fiat prus su *casus belli*. Tropu tempus fiat coladu. In su de noe adòbios de sa de Bator Commissiones, pensade-bos bois, fiamus petzi in duos. Ma su mese coladu su collega e amigu Orxus si nch'est andadu e como imparat a sos piseddos sa Mirabolimba de sa terra de su Sole Creschente. Tropu tempus fiat coladu, nudda aiamus fatu pro normalizare sa Limba Nostra, non nos abbigiaiamus de su chi capitaiat a fùrriu nostru, semper tancados a murrungiare una soluzione chi nche teniaiamus gai dae chimbanta annos.

E como a mene mi tocat a chistionare cun unu computer chi s'ammentat totus sas allegas, ma sunt gasi fritas, gasi bòidas cando non si tenet prus a nemos pro chistionare. E como...como nch'est tardu, so istragu de iscrivere in custa limba, mi dolent sos ogros, sunt rujos e unfrados, mi faghet prànghere. Toca chi ando a mi bidere Sardegna Canta in inglesu, va!

Prof. Golostre
Universidade "Neierorca Solbac"
Silarak, su mese de su bentu tortu 2061